

สรุปผลการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๕

วันที่ ๑๓ - ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑

ณ โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท

กรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia National Human Rights Institutions Forum – SEANF) มีสมาชิกจำนวน ๖ สถาบัน ประกอบด้วย สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของอินโดนีเซีย (Komnas HAM) สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (SUHAKAM) สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเมียนมา (MNHRC) สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของติมอร์ - เลสเต (PDHJ) ได้มีการจัดประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๕ ขึ้นโดยมีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นเจ้าภาพ ณ โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพฯ รีสอร์ท เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีผลการประชุมที่สำคัญโดยสรุป ดังนี้

๑. กิจกรรมพิเศษในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี ของการรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR)

กสม. ในฐานะประธาน SEANF ได้ร่วมกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) ประจำปีภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดกิจกรรมพิเศษในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี ของการรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขึ้น เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ ในลักษณะการอภิปราย (panel discussion) ในหัวข้อ “สิทธิมนุษยชนในฐานะที่เป็นปัจจัยเพื่อการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” (Human Rights as an Enabling Factor to Achieving SDGs) โดยมีวิทยากรในการอภิปราย จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย (๑) Tan Sri Razali Ismail ประธานสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (SUHAKAM) (๒) นาง Sandrayati Moniaga รองประธานสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของอินโดนีเซีย (Komnas HAM) (๓) นาย Roberto Eugenio T. Cadiz กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) (๔) ศาสตราจารย์กิตติคุณ วิฑิต มั่นตาภรณ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ (๕) นาย Juan Santander รองผู้แทนประจำประเทศไทย องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) โดยมี Ms. Katia Chirizzi รองผู้แทนประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำนักงาน OHCHR เป็นผู้ดำเนินรายการ ในการอภิปรายครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมรับฟังการอภิปรายรวมประมาณ ๑๐๐ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ/ผู้ชำนาญการ ประธานสถาบัน

สิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นสมาชิกของ SEANF และคณะผู้แทนของ SEANF ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงาน กสม. ผู้แทนสถานเอกอัครราชทูตและองค์กรระหว่างประเทศที่มีที่ตั้งในประเทศไทย ผู้แทนหน่วยงานและองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม

ในโอกาสนี้ ประธาน กสม. ได้กล่าวถ้อยแถลงเปิดการประชุม (Opening Remarks) ในประเด็นความสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) ซึ่งเป็นตราสารหลักระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนฉบับแรกที่ได้รับการรับรองโดยสมัชชาสหประชาชาติมาครบ ๗๐ ปี และความสัมพันธ์ของหลักการสิทธิมนุษยชนกับวาระ ๒๐๓๐ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (2030 Agenda for Sustainable Development) ที่ได้กำหนด ๑๗ เป้าหมาย และ ๑๖๙ ตัวชี้วัด เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักการปารีสในส่วนที่เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งที่ประชุมของ GANHRI ได้ให้ความเห็นชอบกับปฏิญญาเมริดา (Merida Declaration) มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เพื่อรับรองให้มีการนำหลักการสิทธิมนุษยชนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการ การติดตาม และการทบทวนเป้าหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในแต่ละภูมิภาคมีบทบาทในการเสริมสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในกระบวนการระดับชาติเพื่อดำเนินการและติดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ประธานฯ ได้กล่าวถึงการกำหนดให้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นหนึ่งในประเด็นหลักตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ด้วย

จากนั้น Ms. Katia Chirizzi รองผู้แทนประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำนักงาน OHCHR ได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลง ในประเด็นความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UDHR) ซึ่งเป็นเอกสารที่กำหนดเป้าหมายภารกิจด้านสิทธิมนุษยชนไว้อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมประเด็นสิทธิสตรี สิ่งแวดล้อม สิทธิเด็ก ครอบครัว การเข้าถึงความยุติธรรม สิทธิของผู้สูงอายุ ฯลฯ ส่งผลให้มีการจัดทำอนุสัญญาและปฏิญญาด้านสิทธิมนุษยชนอีกจำนวนหนึ่งเพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมของหลักการสิทธิมนุษยชนที่เป็นสากล มีการจัดตั้งกลไกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ ซึ่งต่อมาได้ขยายตัวเป็นคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ เพื่อให้เป็นกลไกดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ นอกจากนี้ การจัดทำกฎหมายภายในประเทศเพื่อรองรับสิทธิขั้นพื้นฐานตามที่ได้รับการรับรองตามปฏิญญาสากลฯ เป็นกลไกที่สำคัญอีกประการหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมา สิทธิมนุษยชนถูกโจมตีโดยกลุ่มคนหลายกลุ่มที่ต่อต้านสิทธิของปัจเจกบุคคล รวมทั้งการแบ่งแยกสิทธิของกลุ่มต่าง ๆ เป็นการเฉพาะ เช่น สิทธิของแรงงานข้ามชาติ และสิทธิของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายในสังคม เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้รับการกำหนดขึ้นเพื่อให้บุคคลสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยยึดหลักการที่จะ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเน้นการคุ้มครองกลุ่มบุคคลที่มีความเปราะบางในสังคมและการคุ้มครองทุกคน

ในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปีของการรับรองปฏิญญาสากล ฯ การพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนในการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงเป็นการทำให้สิทธิมนุษยชนเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวัน โดยติดตามพัฒนาการของการสนับสนุนให้ทุกคนมีชีวิตที่ดี ปฏิญญาสากล ฯ เป็นหลักการสำคัญในการประเมินความก้าวหน้าหรือความคุ้มค่าของการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งในปีนี้ OHCHR ได้มุ่งเน้นการสร้างความตระหนักรู้เพื่อให้สิทธิมนุษยชนเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวันของทุกคน การร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมให้มีการแบ่งปันเรื่องราวผ่านสื่อ อย่างไรก็ตาม ปัญหาสิทธิมนุษยชนยังคงมีความสำคัญอยู่ดังเช่นเมื่อ ๗๐ ปีที่แล้ว ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ที่ทุกคนจะต้องลุกขึ้นมาดำเนินการเพื่อให้สิทธิมนุษยชนของมนุษยชาติเข้มแข็ง

๒. การประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๕

๒.๑ การรับรองระเบียบวาระการประชุม

ที่ประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๕ ให้การรับรองระเบียบวาระการประชุมประจำปี ครั้งที่ ๑๕ โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒ การรับรองรายงานการประชุมระดับเจ้าหน้าที่ (TWG) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

ที่ประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๕ ให้การรับรองรายงานการประชุมระดับเจ้าหน้าที่ (TWG) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเบสต์ เวสเทิร์น พลัส แวนด้า แกรนด์ ถนนแจ้งวัฒนะ จังหวัดนนทบุรี ตามที่ได้มีการขอแก้ไขเพิ่มเติมโดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเมียนมา (MNHRC) และสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP)

๒.๓ การนำเสนอผลงานที่สำคัญของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นสมาชิกของ SEANF เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการปฏิบัติระหว่างกัน โดยประธานสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่เป็นสมาชิกของ SEANF เป็นผู้นำเสนอ

สมาชิก SEANF นำเสนอพัฒนาการและกิจกรรมสำคัญที่ได้ดำเนินการภายหลังการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๔ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของคนไร้สัญชาติ ชนพื้นเมือง เด็ก และกลุ่มบุคคลหลากหลายทางเพศ (LGBTI) การยกเลิกโทษประหารชีวิต การส่งเสริมการศึกษา ด้านสิทธิมนุษยชนและการสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชน กิจกรรมการตรวจประเมินประเด็นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและสิทธิมนุษยชน การพิจารณาคดีที่เป็นธรรมและการปฏิรูประบบเรือนจำ การทบทวนสถานะ (accreditation review) และการประเมินศักยภาพ (capacity assessment)

ในส่วนของ กสม. นั้น ประธาน กสม. ได้นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายจัดตั้ง กสม. ฉบับใหม่ ตาม พรป. ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ การทบทวนสถานะต่อ SCA การดำเนินโครงการเกี่ยวกับธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน เช่น ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาสังคม และโครงการนำร่อง การนำหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNGPs) ไปใช้กับธุรกิจโรงแรม ในจังหวัดภูเก็ต และบทบาทของ กสม. ในการสนับสนุนการแก้ไขกฎหมายเพื่อคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน

๒.๔ ความสำเร็จของการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวรของ SEANF

(๑) สมาชิก SEANF ได้รับทราบถึงความพยายามของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของอินโดนีเซีย (Komnas HAM) ในการจัดตั้งสำนักเลขาธิการถาวรของ SEANF ซึ่งยังอยู่ในกระบวนการหารือระหว่าง Komnas HAM กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของอินโดนีเซีย และได้แสดงความขอบคุณต่อ Komnas HAM สำหรับความพยายามดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้ Komnas HAM ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และแจ้งความสำเร็จให้ทราบในการประชุมครั้งต่อไป

(๒) สมาชิก SEANF มีความเห็นร่วมกันว่าในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการถาวรของ SEANF นั้น SEANF ควรดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของ SEANF ต่อไปตามแนวทางและวิธีการที่เคยปฏิบัติที่ผ่านมา โดยให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ทำหน้าที่เป็นประธาน SEANF เป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงานการจัดกิจกรรมร่วมกันของ SEANF และทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมของ SEANF

๒.๕ การรับรองแผนปฏิบัติการของ SEANF (SEANF Action Plan) ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

สมาชิก SEANF ได้รับทราบร่างแผนปฏิบัติการของ SEANF ที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมตามความเห็นของที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่ (TWG) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ และโดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) จากนั้นจึงมีมติให้การรับรองแผนปฏิบัติการของ SEANF (SEANF Action Plan) ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่มีการแก้ไข

๒.๖ ความสำเร็จของการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration – GCM) และแนวทางในการทำงานในอนาคต

(๑) สมาชิก SEANF รับทราบผลการเจรจาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัย เป็นระเบียบ และปกติ (Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration – GCM) และเอกสารผลลัพธ์ของการเจรจาที่จะใช้ในการประชุมสุดยอดประมุขและผู้นำของรัฐเพื่อพิจารณาให้การรับรองข้อตกลงระหว่างประเทศ GCM (GCM Summit) ณ ประเทศโมร็อกโก ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามที่นำเสนอโดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) นอกจากนี้ สมาชิก SEANF ยังได้รับทราบถึงบทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามข้อตกลงระหว่างประเทศ GCM

(๒) สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) แจ้งว่าจะเข้าร่วมการประชุม GCM Summit ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ด้วย และจะนำผลลัพธ์ของการประชุมดังกล่าวมานำเสนอต่อที่ประชุมของ SEANF ต่อไป พร้อมกันนี้ ที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันที่จะให้มีการอภิปรายความเป็นไปได้ในการพัฒนาโลกเพื่อรับมือกับประเด็นว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในโอกาสต่อไป

๒.๗ ความคืบหน้าของการประชุมคณะทำงานของสหประชาชาติว่าด้วยผู้สูงอายุ (UN Open-ended Working Group on Ageing) สมัยที่ ๙ และแนวทางในการทำงานในอนาคต และการรับรองรายงานพื้นฐานว่าด้วยสิทธิของผู้สูงอายุในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Baseline Paper on the Rights of Older Persons in South East Asia)

(๑) สมาชิก SEANF รับทราบผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๙ ของคณะทำงานของสหประชาชาติว่าด้วยผู้สูงอายุ (UN Open-ended Working Group on Ageing) ที่นำเสนอโดยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP)

(๒) สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) นำเสนอรายงานพื้นฐานเรื่อง “สิทธิของผู้สูงอายุในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Baseline Paper on the Rights of Older Persons in Southeast Asia) ฉบับปรับปรุงล่าสุด ตามที่ได้รับข้อมูลสนับสนุนจากสมาชิก SEANF ทั้งหมด พร้อมกันนี้ สมาชิกของ SEANF ได้ให้การรับรองรายงานดังกล่าว และเห็นด้วยกับข้อเสนอของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) ที่ให้พิมพ์เผยแพร่รายงานนี้เป็นเอกสารทางการของ SEANF

๒.๘ ผลการจัดกิจกรรมร่วมกับสถาบัน RWI และความคืบหน้าของการดำเนินกิจกรรมร่วมกับสมาคม APT

(๑) ผู้แทนสำนักงาน กสม.และสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP) ได้รายงานสรุปผลการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ “การละเมิดสิทธิมนุษยชนและผลกระทบข้ามพรมแดน : การแก้ไขปัญหาคอขวดของการคุ้มครองโดยผ่านกลไกความรับผิดชอบนอกอาณาเขต” ที่จัดขึ้นโดยความร่วมมือกับสถาบัน Raoul Wallenberg Institute of Human Rights and Humanitarian Law (RWI) เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมโนโวเทล เฟลิจิต ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ ซึ่งสมาชิก SEANF ทุกสถาบันได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ พร้อมนี้ที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันที่จะหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการร่วมมือกันจัดการกับประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ข้ามพรมแดนระหว่างสมาชิก SEANF ในที่ประชุมของ SEANF ครั้งต่อไป ภายหลังจากที่ได้มีการแจ้งเวียนรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการฉบับสมบูรณ์ที่จัดทำโดยสถาบัน RWI ให้กับสมาชิก SEANF ทุกสถาบันเรียบร้อยแล้ว

(๒) สมาชิก SEANF รับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่าง SEANF กับสมาคมเพื่อการป้องกันการทรมาน (APT) ในการพัฒนาแนวทางในระดับภูมิภาคของ SEANF ว่าด้วยการป้องกันการทรมาน ตามที่ผู้แทนสำนักงาน กสม. นำเสนอ พร้อมนี้ สมาชิกของ SEANF ได้เห็นชอบร่วมกันที่จะให้มีการพบกับ APT ตามคำร้องขอของ APT เพื่อให้มีการอภิปรายเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในระดับภูมิภาคของ SEANF ว่าด้วยการป้องกันการทรมานในระหว่างการประชุมสมัยสามัญของ GANHRI ณ นครเจนีวา ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๙ แถลงการณ์ของ SEANF ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SEANF Statement on Human Rights and SDGs)

สมาชิก SEANF ได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแถลงการณ์ของ SEANF ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SEANF Statement on Human Rights and SDGs) ที่ได้จัดทำขึ้นโดยสำนักงาน กสม.และได้แจ้งเวียนให้สมาชิก SEANF ทั้งหมดได้ทราบและพิจารณาก่อนการประชุม พร้อมกันนี้ สมาชิก SEANF ได้ให้การรับรองแถลงการณ์ของ SEANF ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในที่ประชุม โดยแถลงการณ์ของ SEANF ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การเน้นย้ำความสำคัญของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่มีต่อการบรรลุเป้าหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยผ่านการส่งเสริม คุ้มครอง และการปฏิบัติตามหลักการสิทธิมนุษยชน

ทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค โดยวาระ ๒๐๓๐ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ได้รับการรับรองในเดือนกันยายน ๒๕๕๘ เป็นกรอบการพัฒนาแบบกว้าง ๆ ที่มีความเป็นสากลและสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อนุสัญญาและตราสารหลักด้านสิทธิมนุษยชน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสะท้อนถึงบรรทัดฐานและหลักการสิทธิมนุษยชนที่ดีที่รวมไปถึงการมีสุขภาพที่ดี การมีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดี การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ความเท่าเทียมทางเพศ การเสริมศักยภาพให้กับผู้หญิงและเด็กหญิง การมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีและเหมาะสม การลดความไม่เท่าเทียม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมที่สันติและครอบคลุมถึงคนทุกกลุ่ม การสนับสนุนการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และการให้ความสำคัญกับบุคคลกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ท้องถิ่น ผู้หญิง เด็กหญิง เด็ก และผู้สูงอายุ ตามหลักการว่าด้วย “การไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (leave no one behind)

(๒) วาระ ๒๐๓๐ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนได้กำหนดให้การมีสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่สอดคล้องกับหลักการปารีสถือเป็นตัวชี้วัดตามเป้าหมายที่ ๑๖.a.๑ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนและสมัชชาแห่งสหประชาชาติได้สนับสนุนให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จัดตั้งสอดคล้องกับหลักการปารีสได้มีส่วนร่วมทั้งกับกลไกและกระบวนการที่เกี่ยวข้องของสหประชาชาติ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามวาระ ๒๐๓๐ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ ที่ประชุม GANHRI เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ได้ให้การรับรองปฏิญญาเมริดา (Merida Declaration) เพื่อยืนยันความสำคัญของการนำหลักการสิทธิมนุษยชนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติตาม การติดตาม และการทบทวนเป้าหมายว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในแต่ละภูมิภาคมีบทบาทในการสนับสนุนความโปร่งใสการมีส่วนร่วมในกระบวนการระดับชาติในการปฏิบัติตามและการติดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๓) SEANF ให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเรื่องดังกล่าวเป็น ๑ ในประเด็นสำคัญ (priority issue) ตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดย SEANF ได้มีการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของ SEANF ผ่านการฝึกอบรมที่ได้รับการสนับสนุนจาก APF นอกจากนี้ ยังมีประเด็นสำคัญตามแผนยุทธศาสตร์ของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อีกส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น สิทธิของกลุ่มเปราะบาง ที่รวมไปถึงกลุ่มผู้โยกย้ายถิ่นฐานและผู้สูงอายุ ทั้งนี้ สมาชิก SEANF แต่ละสถาบันต่างมีส่วนสนับสนุนให้กลุ่มเสียงในประเทศของตนได้รับสิทธิของตนและได้รับประโยชน์จากกระบวนการพัฒนา

(๔) รายงานว่าด้วยข้อท้าทายและความสำคัญของการปฏิบัติตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปี ๒๕๖๐ ของ UNESCAP ที่กล่าวว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่ได้มีการบูรณาการเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ

แผนการพัฒนาของประเทศและได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการบรรลุเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนแล้ว แต่สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคนี้โดยส่วนใหญ่ยังไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมอย่างมีความหมายในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเพียงพอ

(๕) สมาชิก SEANF ได้เน้นย้ำการทำหน้าที่ในการรณรงค์และสนับสนุนการนำหลักการสิทธิมนุษยชนมาใช้ในการปฏิบัติตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านการทำหน้าที่ตามกฎหมายที่รวมถึงการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

- การติดตามและให้คำแนะนำแก่องค์กรของรัฐ การพัฒนาหุ้นส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภายในประเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการนำเสนอข้อค้นพบจากการติดตามดังกล่าวในรายงานประจำปี นอกจากนี้ สมาชิก SEANF จะได้จัดทำรายงานคู่ขนานตามกระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) และรายงานตามอนุสัญญาที่มีการระบุการปฏิบัติตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ช่องว่างและข้อท้าทาย รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับประเทศของตน

- การทำงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐบาล รัฐสภา ภาคเอกชน รวมทั้งองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อสนับสนุนความทั่วถึง ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติและการติดตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การให้คำมั่นที่จะต่อสู้กับการเลือกปฏิบัติและความไม่เท่าเทียมและการรับรองให้เกิดความก้าวหน้ากับคนทุกกลุ่มในสังคม

- การพยายามให้รัฐบาลของประเทศสมาชิก SEANF รับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามวาระ ๒๐๓๐ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียน การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การติดตาม และการรายงานผล

- การสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีการเก็บข้อมูลและสถิติที่สามารถเข้าถึงได้ทันสมัย และมีรายละเอียดที่ครอบคลุมเกี่ยวกับบรายได้ เพศ อายุ ชาติพันธุ์ สถานะการโยกย้ายถิ่นฐาน ความพิการ ที่อยู่อาศัยทางภูมิศาสตร์ และลักษณะอื่นที่เกี่ยวข้องกับบริบทของแต่ละประเทศ เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการติดตามและทบทวนการดำเนินการตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- การเรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศสมาชิก SEANF รับรองบทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการทำงานร่วมกับรัฐบาล เพื่อรับรองการเคารพสิทธิมนุษยชนในระดับภายในประเทศ โดยเฉพาะในบริบทของการปฏิบัติตามวาระ ๒๐๓๐ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สอดคล้องกับปฏิญญาเมริดา

- การสนับสนุนให้รัฐบาลของประเทศสมาชิก SEANF จัดให้มีพื้นที่ให้สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและองค์กรภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในกระบวนการทบทวนในระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Reviews – VNRs) เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายได้สนับสนุนและเป็นหุ้นส่วนในการติดตามการดำเนินการตามเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่สอดคล้องกับพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนของแต่ละประเทศ

- การแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือจาก GANHRI และ APF รวมทั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอื่นภายนอกภูมิภาค และองค์กรหลักและหน่วยงานพิเศษของสหประชาชาติ เพื่อสนับสนุนให้สมาชิก SEANF สามารถมีส่วนร่วมกับกลไกและกระบวนการที่เกี่ยวข้องของสหประชาชาติ ตลอดจนการเสริมสร้างศักยภาพในการแสดงบทบาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติและการทบทวนเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับชาติ

ทั้งนี้ สมาชิก SEANF จะสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง และจะทบทวนผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในการประชุมทุกการประชุมของ SEANF ในโอกาสต่อไป

๒.๑๐ การส่งมอบตำแหน่งประธาน SEANF ให้กับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของติมอร์ - เลสเต

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการของการหมุนเวียนกันทำหน้าที่ประธานของ SEANF ดังนั้นในช่วงท้ายสุดของการประชุม ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ส่งมอบตำแหน่งประธาน SEANF ให้กับประธานสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของติมอร์ - เลสเต (PDHJ) ก่อนที่จะมีการกล่าวปิดการประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๕

สมาชิก SEANF ได้ชื่นชมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสม. ที่ได้ทำหน้าที่ในการจัดประชุมประจำปีของ SEANF ครั้งที่ ๑๕ ด้วยความราบรื่นและเรียบร้อยอย่างดี และแสดงความชื่นชมต่อการต้อนรับที่ดีจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

๒ ตุลาคม ๒๕๖๑